

Het roer om

Nederland telt vele paradijsjes. Een ervan is Tuinderij Amelis'Hof, een achttiende-eeuwse moestuin vlak buiten Utrecht van één hectare groot waar sinds 1984 op biodynamische wijze groenten, fruit, kruiden en bloemen worden geteeld. Hier groeien zo'n 60 verschillende groenten, 25 soorten kruiden, klein fruit en vele bloemen met de rijke smaak en geur van vroeger.

Achterin de moestuin is een imker aan het werk. Hij wenkt ons en laat vol trots zijn imkerij zien. Marius Woensdregt is nog niet zo lang imker. Hij werkte zo'n 25 jaar als fysiotherapeut en zag dat zijn werk steeds meer werd gedicteerd door protocollen, voorschriften, papierwerk, regels en administratie. Hij ergerde zich aan het systeem, gedicteerd door politiek en zorgverzekeraars, waar geen ruimte meer is voor daadwerkelijke hulpverlening. Het gevolg was een burn-out.

In zijn praktijk als therapeut had hij gewerkt met bijenas voor compressen en warmte-pakkingen en bijengif voor gewrichtsklachten. Van bijen zelf wist hij nog niet veel. Toen hij na zijn burn-out zijn praktijk van de hand deed, werd hem door een ex-cliënte gevraagd of imkeren niet wat voor hem was. Hij verdiepte zich in de bijenwereld, volgde de basis cursus imkeren en werd een jaar lang begeleid door een ervaren imker. Nu is hij eigenaar van imkerij 'De Gulden Raat'. "Het mooie is, dat ik door de bijen weer gezond geworden ben."

Het persoonlijk verhaal is indrukwekkend. De spiegel die de bijenwereld ons voorhoudt, is confronterend. Terwijl wij mensen de systemen, die we hebben gecreëerd, heilig hebben verklaard (en dat terwijl ze het belang van de samenleving niet meer dienen), maken bijen deel uit van een natuurlijk organisme, waarin elke bij zijn talent mag ontplooiën, waarin elke bij ertoe doet en waarin elke bij bijdraagt aan het belang van het hele bijenvolk (en haar omgeving). En dat zonder dat er een manager aan te pas komt. En natuurlijk zijn bijen een belangrijke factor in de natuur en voor de voedselproductie. Bijen zorgen voor de bestui-

ving van een groot deel van de voedselgewassen. Zonder bestuiving geen vruchten en geen zaden.

Het mooie is dat Woensdregt wil blijven leren van de bijen. "Bijenvolken zijn levende organismen, die zeer nauw verbonden zijn met de hen omringende ecosystemen. Ondanks dat een bijenvolk al gauw uit één koningin, honderden darren en zo'n 60.000 werksterbijen kan bestaan in de zomer, zie ik het volk als één wezen waar je op de één of andere manier mee kan communiceren. Ik probeer te zien en te voelen wat een volk nodig heeft om gezond te zijn en te blijven. Dat betekent, dat je mij regelmatig bij mijn volken kan zien zitten en dat ik alleen maar kijk en voel. Ik mag dan veel geleerd en gelezen hebben, mijn ware leermeesters zijn toch mijn volken, die kunnen mij leren hoe met hen om te gaan."

Ook imkers hebben te maken met protocollen, zoals bijvoorbeeld voor de bestrijding van de varroamijt. "Natuurlijk houd ik me hieraan. Maar ik wil me vooral inzetten om de vitaliteit van een bijenvolk te versterken. Dit betekent, dat ik kijk naar hoeveel honing je de bijen moet laten, naar wat een goede behuizing is en niet wat alleen op de korte termijn goed zou zijn voor de mens. Steeds raak ik weer gefascineerd door het wonder, dat zich voltrekt in zo'n bijenvolk door de seizoenen heen. Diep respect voor wat daar gebeurt! Hoe meer ik er over te weten kom, hoe stiller ik ervan word."

Zomaar op een zomerse zaterdag een fascinerend verhaal van een bijzondere man op een prachtige plek. Een mooiere onderstreping van het thema 'het roer om' had ik zelf niet kunnen bedenken.

Veel inspiratie toegewenst met dit themanummer. En vergeet ondertussen niet je op de site van het New Financial Forum in te schrijven voor de bijzondere workshop van Max Wohlgemuth Kitslaar op 5 oktober in Utrecht. Een must go voor avonturiers, nieuwsgierige ondernemers en iedereen die graag van betekenis wil zijn. ■

WILLEM VREESWIJK

willem@willemvreeswijk.com

**"MIJN WARE
LEERMEESTERS
ZIJN DE
BIJENVOLKEN"**